

**Інститут ядерних досліджень
Національна академія наук України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією ІЯД НАН України

02 квітня 2025 р. (протокол № 3)

Введено в дію

наказом директора № 46

від “ 08 ” квітня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про Порядок та критерії оцінювання мотиваційних листів вступників
в Інституті ядерних досліджень
Національної академії наук України у 2025 році**

Київ – 2025

Положення про Порядок та критерії оцінювання мотиваційних листів вступників в Інституті ядерних досліджень Національної академії наук України у 2025 році (далі - Положення) розроблено Приймальною комісією Інституту ядерних досліджень НАН України (далі – Приймальна комісія) відповідно до:

- Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році (далі – Порядок прийому), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.02.2025 № 168, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.02.2025 за № 15/41360;

- Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 1021);

- наказу Міністерства освіти і науки України “Про деякі особливості набуття та поновлення статусу здобувача освіти” від 24.06.2024 № 910, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.06.2024 за № 945/42290 (зі змінами);

- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті ядерних досліджень НАН України (далі – Порядок прийому);

- Правил прийому на навчання до аспірантури Інституту ядерних досліджень НАН України (далі – Аспірантура) у 2025 році (далі – Правила прийому).

Це Положення визначає вимоги щодо подання, оформлення, структури та критерії оцінювання мотиваційних листів під час вступу на навчання до Інституту ядерних досліджень НАН України.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. **Мотиваційний лист** – це документ, що складається і подається вступником до закладу вищої освіти, в якому пояснюються причини, через які вступник вважає себе найкращим кандидатом для вступу на відповідну освітню програму (спеціальність, заклад освіти) та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони. У разі необхідності вступник може додати (в тому числі в електронній формі) матеріали, що підтверджують викладену у листі інформацію. Підготовка такого листа вимагає детального дослідження вступником загального академічного середовища Інституту та різних освітніх програм.

1.2. Розгляд мотиваційних листів здійснюється Приймальною комісією відповідно до Правил прийому та цього Положення.

II. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯДУ

2.1. Подання мотиваційного листа є обов'язковою умовою допуску вступника до конкурсного відбору.

2.2. Мотиваційний лист завантажується в електронний кабінет вступника під час подання заяви в електронній формі відповідно до Правил прийому.

2.3. Мотиваційний лист також може подаватися разом із заявою на вступ у паперовій формі, у випадках, передбачених Правилами прийому.

2.4. Мотиваційний лист розглядається відбірковою комісією. За умови відповідності/невідповідності листа вимогам до його оформлення та змісту, комісія робить висновок про його зарахування/незарахування.

2.5. Результати розгляду мотиваційних листів використовуються для формування рейтингового списку вступників згідно до Правил прийому.

2.6. Предметні комісії розглядають мотиваційні листи та оцінюють їх згідно з критеріями, наведеними у Розділі 4 цього Положення.

2.7. Оцінка результатів іспитів проводиться тільки у приміщенні Інституту членами відповідної комісії і повинна бути закінчена не пізніше наступного робочого дня після засідання комісії.

2.8. Заповнені відомості іспитів з підписами членів комісії та прізвищами вступників голова комісії передає відповідальному секретареві Приймальної комісії чи відповідальному секретареві Відбіркової комісії.

III. ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ТА СТРУКТУРИ МОТИВАЦІЙНОГО ЛИСТА

3.1. Мотиваційний лист повинен відповідати формальним вимогам, що висуваються до ділових листів:

- зміст повинен бути лаконічним, містити короткий виклад думок і важливих деталей, фактів, даних;
- чітка структура (текст поділений на абзаци, кожен з яких має містити певний змістовний блок);
- лист не повинен містити емоційно забарвленої інформації, авторам необхідно дотримуватись критеріїв стриманості, розважливості, серйозності, практичності у виборі стилістичних прийомів;
- недвозначність формулювань повинна бути забезпечена простотою викладу;
- неприпустима наявність порушень норм культури мови (помилки).

3.2. Структура мотиваційного листа повинна містити заголовну частину, звертання, вступ, основну та заключну частини.

3.3. Заголовна частина містить відомості про:

- адресата у формулюванні: «Голові Приймальної комісії Інституту ядерних досліджень НАН України ...»;
- адресанта (прізвище, ім'я, по батькові вступника, електронна адреса, номер телефону).

Заголовна частина розташовується у правому верхньому куті листа

3.4. Шанобливе звертання є важливою складовою мотиваційного листа. Воно надає листу офіційного характеру та привертає увагу адресата (наприклад: «Шановний Оресте Михайловичу!»).

Через один рядок після звертання розміщується вступ, який є першим абзацом листа. В цьому абзаці викладається його мета і причина написання (наприклад: «Звертаюся до Вас у зв'язку із...»). У цій частині варто коротко пояснити, чому вступник обрав саме цей Інститут і як, на його думку, навчання в Інституті сприятиме його професійному формуванню і зростанню.

В основній частині описуються академічні та соціальні здобутки, навички і здібності вступника, характеристики професійних цілей. Вступник може описати, що саме його цікавить в обраній ним освітній програмі та спеціальності, ким він себе бачить після завершення навчання тощо. Така інформація свідчить про те, що він усвідомлює, яку професію хоче здобути, і що навчання допоможе йому стати хорошим фахівцем в обраній сфері. Саме в цьому абзаці вступник доводить, що він є вмотивованою особою з чітко визначеною метою.

3.5. Рекомендований обсяг мотиваційного листа 1 – 2 сторінки.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Основними критеріями оцінювання мотиваційного листа є:

- рівень обґрунтованості мотивації щодо вступу до Інституту на відповідну спеціальність (освітню програму);
- рівень усвідомленості відповідності вже сформованих якостей вступника вимогам майбутньої професії, розуміння критеріїв успішності майбутньої професійної діяльності;
- наявність чіткої структури висловлювання, адекватність аргументації;
- наявність досягнень, що відповідають змісту і вимогам освітньої програми;
- обсяг розкриття мотивів вибору нашого закладу вищої освіти, спеціальності (освітньої програми);
- ступінь розкриття способів використання професійних знань, що будуть здобуті, в подальшому працевлаштуванні, міра виразності візії майбутньої професійної кар'єри;
- наявність/відсутність порушень норм культури мови (помилки).

4.2. Мотиваційні листи оцінюються за 200-бальною шкалою. Шкала та критерії оцінювання наведені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала та критерії оцінювання мотиваційного листа

Критерій	Зміст та оформлення компонентів	Бали
1	2	3
ЗМІСТОВНА КОМПОНЕНТА (180 балів)		
Вступ	наявність і повнота заголовної частини мотиваційного листа (адресат, адресант), звертання	10
	вступ відсутній	0
1. Мотиваційний	– визначеність мотиваційної сфери вступника щодо майбутньої професії, наявність аргументації щодо відповідності професійного самовизначення; – сформованість уявлень про перспективи самореалізації у професії; – виразність візії майбутнього професійного розвитку, кар'єри	30
	– мотиваційна сфера визначена вступником частково, не у всіх аспектах (заклад освіти, спеціальність/освітня програма, професія); – недостатньо виразно окреслені уявлення про перспективи професійної самореалізації; – слабо обґрунтована візія майбутньої кар'єри конкурентоспроможного фахівця	20
	– мотиваційна сфера вступника визначена лише в одному із пропонованих аспектів; – недостатньо обґрунтоване/невиразне бачення вступником власних професійних перспектив; – розмитість уявлень про професійну кар'єру	10
	критерій не розкрито	0
2. Соціально-когнітивний	– наведено принаймні один доречний приклад із власного життя чи описано подію з історії або суспільно-політичного життя, що спонукали до певного професійного вибору; – виявлено здатність до аргументації, інтерпретації ідей, формулювання позицій, оперування фактами, аналізу реалій, ситуацій; – продемонстровано здатність до формулювання особистісно значущих висновків як регуляторів соціальної поведінки, до планування процесу професійного становлення	30

	– наведена аргументація лише дотична і/чи другорядна щодо обраної спеціальності; – наведено недоречний і/чи неадекватний щодо аргументів приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя; – недостатньо обґрунтовані ключові ідеї, факти, ситуації; – зроблені висновки, не є особисто значущими щодо регуляції соціальної поведінки та/чи процесу професійного становлення	20
	– наведена аргументація хибна щодо обраної спеціальності; – відсутнє підкріплення прикладом з історії, суспільно-політичного чи власного життя, що мав би спонукати до обрання спеціальності; – ідеї лише декларуються без належного аналізу фактів, реалій, ситуацій; – відсутні особистісно значущі висновки щодо процесу професійного становлення	10
	критерій не розкрито	0
3. Перцептивно-соціальний	– наведені в мотиваційному листі роздуми стосуються проблем самопізнання, самовизначення в соціумі; – вступник розкриває власний досвід взаємодії з соціумом та наявні здобутки, при цьому здатен спроектувати їх на майбутню професію; – в обґрунтуванні освітньо-професійних цілей вступник орієнтується на перспективи розвитку	30
	– у листі не розкриті проблеми самопізнання, самовизначення в соціально-професійному плані; – вступник лише частково демонструє застосування власного досвіду взаємодій із соціальним оточенням; – наявне самопроєктування на майбутню професію та ступінь обґрунтованості професійних перспектив розвитку хибує надмірною егоцентричністю, виявлене недостатнє розуміння соціальної природи професійної діяльності	20
	– у тексті мотиваційного листа проблеми самопізнання, самовизначення розкриваються відірвано від соціальних; – не розкрито власний досвід взаємодії із соціальним оточенням, наявні досягнення; – відсутнє проєктування себе на майбутню професію, не розкриті перспективи саморозвитку в канві соціального прогресу	10
	критерій не розкрито	0

4. Конструктивність авторської позиції вступника	– наявність виразних, чітко окреслених параметрів майбутньої – професійної діяльності, уявлень про її стилістику; – вступник вдало змалював свій портрет у професії	30
	– викладено проєкт майбутньої професійної діяльності, при цьому автор мотиваційного листа лише в загальних рисах може описати свої майбутні професійні характеристики; – свій портрет як майбутнього професіонала вступник змальовує тільки узагальнено, без конкретизації професійних прагнень та устремлінь, – отже й досягнень	20
	– з високим ступенем абстрагованості розкрито окремі аспекти майбутнього професійного життя	10
	критерій не розкрито	0
5. Логічність, послідовність	– висловлювання демонструє зосередженість на обраній темі; – розвиток думки характеризується цілісністю, послідовністю й несуперечливістю; – вступник здійснює логічний і послідовний виклад теми	30
	– у листі помітні певні відхилення від теми, однак вони не відводять від неї далеко; – у розвитку думки трапляються логічні суперечності, приклади передують аргументації, послаблений зв'язок між частинами висловлювання	20
	– у листі міститься аргументація, придатна для одночасного обґрунтування різних професій (спеціальностей, закладів освіти); – відсутні компоненти тексту, що свідчать про його логічну впорядкованість; – вступник не виклав свої міркування про професійне життя, натомість зосередився на широкому колі соціально-економічних проблем українського суспільства	10
	– робота не відповідає темі; – мотиваційний лист містить розрізнені, не поєднані логічно, тези	0
Висновки	Висновки органічно пов'язані з темою, аргументами й прикладами	20
	Висновки лише частково пов'язані з темою, аргументами та прикладами	10
	Висновки відсутні або вони не пов'язані з темою, аргументами та прикладами	0

МОВНЕ ОФОРМЛЕННЯ (20 балів)		
1. Орфографія та пунктуація	Кількість помилок	
	0-1	10
	2-6	8
	7-11	8
	12-16	4
	17 і більше	2
2. Лексика, граматика і стилістика	Кількість помилок	
	0-1	10
	2-4	8
	5-7	8
	8-10	4
	11 і більше	2